

§ 8

Lärarnas och skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet

Redovisning av budgetuppdrag

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner redovisningen av uppdraget att redovisa arbetet för att öka lärarnas och skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet, enligt utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 3 maj 2022, dnr 1.2.3–1558/2022.

Enligt Stockholms stads budget för år 2022 ska utbildningsnämnden redovisa arbetet för att öka lärarnas och skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet. Utbildningsförvaltningens övergripande inriktning innebär bland annat insatser för att stärka stödfunktionerna på skolorna och att centralisera uppgifter när det är kostnadseffektivt, ändamålsenligt och efterfrågat. Förvaltningen erbjuder olika typer av stödinsatser för att lärare och skolledare ska kunna fokusera på sina pedagogiska kärnuppdrag. Förvaltningen lägger stor vikt vid att ha en kontinuerlig dialog med skolledare, lärare och fackliga representanter i frågan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för personal och kompetensförsörjning i samverkan med övriga avdelningar inom utbildningsförvaltningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med den fackliga samverkansgruppen den 10 maj 2022.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner redovisningen av uppdraget att redovisa arbetet för att öka lärarnas och skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet, enligt förvaltningens tjänsteutlåtande.

Beslutsgång

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Särskilt uttalande

Ordföranden Isabel Smedberg-Palmqvist (L), Sophia Granswed Baat m.fl. (M), Richard Åkesson (MP), Claes Nyberg (C) och Nike Örbrink (KD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Alla barn i Stockholms skolor ska få en bra kunskapsutveckling med förutsättningar för en bra framtid. Kunskapsuppdraget ska stå i fokus i Stockholms stads skolor. Det är genom undervisning som eleverna tillägnar sig kunskap. Därför har det varit en prioritet för den grönbå majoriteten att värna lärarnas undervisningsuppdrag, skolledarnas möjlighet att utöva sitt pedagogiska ledarskap och att minska den tid som går till administrativa uppgifter under denna mandatperiod.

Vi i den grönbå majoriteten har fastställt att lärare och skolledare ska få större möjlighet att fokusera på kärnan i deras uppdrag. Det har genomsyrat arbetet den här mandatperioden, med ett minskat antal mål, fokuserade budgetuppdrag och ett tankesätt som genomsyras av frågor som: - leder det här till bättre kunskapsresultat, och tar det tid från lärarnas undervisningsuppdrag? Satsningar på särskilt stöd, de skolsociala teamen, liksom på att socialtjänsten ska stödja skolgång, är åtgärder som möjliggör för lärarna att fokusera på undervisningen.

Vi vill tacka utbildningsförvaltningen för redovisningen av uppdraget att öka lärarnas och skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet. Detta är ett avgörande uppdrag för nämnden och förvaltningen - och ett uppdrag som kommer behöva fortsätta under lång tid framöver. Förvaltningen kommer därmed att behöva fortsätta följa upp och rapportera detta uppdrag till nämnden. Att freda tiden lärare har till undervisningens genomförande och förberedande handlar både om aktivt arbete för att minska andra uppgifter men också om att hela tiden säkerställa att inte nya betungande uppdrag tillkommer utan att en omprioritering sker.

Det arbete som skett på varje skola där dialog hållits med lärarna för att resonera om arbetsfördelning, arbetssätt och eventuella behov av förändringar är oerhört omfattande. De lokala åtgärder som kommer ur det arbetet kan få stor effekt på lärarnas arbetssituation. Utbildningsförvaltningens arbete för att med centrala stödfunktioner avlasta skolledningarna bör fortsätta och intensifieras.

Vi vill särskilt påpeka att för att lärare och skolledare ska kunna ägna sig åt kunskapsuppdraget är det avgörande att den digitala infrastrukturen är välfungerande och kostnadseffektiv och att digitaliseringen används för att effektivisera och, när det går, helt eliminera arbetsmoment. Skolplattformen fungerar fortfarande inte alls på ett tillfredsställande sätt. Den leder till dubbelarbete för lärare som behöver komplettera med andra digitala verktyg, till exempel för att kommunicera med vårdnadshavare, och den stödjer inte elever och lärare tillräckligt i själva lärandet. Det pågår en upphandling för delar av Skolplattformen och målet är att få till en funktionalitet som förenklar för lärare och möjliggör för mer tid till undervisningen.

Karin Lekberg m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Vi vill börja med att tacka för en informativ och bra redovisning av förvaltningens arbete för att öka lärarnas och skolledarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet. Intressant läsning och vi ser fram emot att följa arbete framledes såväl som resultaten av de initiativ och den aktivitetsplan som tagits fram inom ramen för det partsgemensamma arbetet kopplat till HÖK 18 och HÖK 21. Dock noterar vi att facken anser att det fortfarande är mycket som behöver göras för att minska lärarnas och skolledarnas arbetsbörda och säkerställa att de får tillräckligt med tid för kärnuppdragen. De nämner bland annat att lärarnas tid för det pedagogiska uppdraget inte ökar och att stödinsatserna inte implementerats i tillräckligt hög grad på skolorna.

Vi ser positivt på att förvaltningen är återhållsam och vaksam för att undvika en ökad administrativ börda ute på skolorna. Men det är av största vikt att detta arbete fortsätter och stärks

med tanke på den svårighet vi ser framför oss att hitta och behålla lärare och pedagoger till skolorna. Vi anser att det framför allt behövs fler kollegor och en översyn av hur de allt större elevgrupperna påverkar möjligheten att klara skolans pedagogiska uppdrag. Det här är ett arbete som i grunden påverkar lärarnas och skolledarnas arbetsmiljö, och därmed även elevernas arbetsmiljö.

Skolplattformens införande är ett trist exempel på hur IT-stöd och digitaliseringsutvecklingen på skolorna, trots syftet att underlätta för lärare, elever och vårdnadshavare, har det snarare skapat merarbete och problem. Det har varit en dyrköpt erfarenhet men som nu lett fram till ökade kunskaper som i sin tur drivit fram till insatser som vi hoppas kommer underlätta på riktigt. En lärdom som vi hoppas avspeglas i ett säkerställande att kvalitet och kompetens värderas högt i den nya upphandling av IT-stöd som nu görs.

Elevhälsan är en avgörande stödfunktion för att detta budgetuppdrag ska lyckas. Det är inte främst administrationen som lärarna upplever som betungande, utan det elevsociala arbetet. Det är därför glädjande att förvaltningen satsat på att stärka dessa stödfunktioner genom kompetensutveckling, rekryteringsstöd och professionsstöd. Men vi ser fortfarande att det brister vad gäller elevhälsans möjlighet att arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Vi instämmer i stadsrevisionens rapport som konstaterar att det är ett viktigt utvecklingsområde som troligen innebär att elevhälsoteamens resurser behöver ökas för att lyckas fullt ut. För att lyckas är det avgörande att alla nödvändiga professioner såsom skolkuratorer, psykologer, socialpedagoger, specialpedagoger kan lägga ett större fokus på det främjande och förebyggande delen av elevhälsans uppdrag. Detta kommer även ge lärarna rätt förutsättningar att arbeta med sitt kärnuppdrag, det vill säga koncentrera sig på undervisningen och kunna följa upp varje elevs kunskapsutveckling. Det krävs att rätt stöd ska ges vid rätt tid. En nyckel i det är en ökad kompetens hos rektorerna vad gäller att bedriva ett aktivt stöd- och elevhälsoarbete.

Vi ser fram emot att få ta del av de behov som framkommer under de dialoger som genomförs ute på skolorna för att undersöka hur lärarnas fokus på det pedagogiska kärnuppdraget kan stärkas.

Avslutningsvis vill vi även passa på att bestämt avråda från Moderaternas experiment om att utöka undervisningen med en timme om dagen. Den här redovisningen visar klart och tydligt att det snarare är av största vikt att ge lärarna möjligheter att fokusera på den undervisningens kvalitet än kvantitet. För att lärare ska ha förutsättningar att fokusera på det pedagogiska uppdraget måste lärares arbetstid planeras på ett sådant sätt att arbetsuppgifterna ryms inom arbetstiden och att det finns tid för planering och uppföljning. Med en timme till att planera och följa upp skulle det endast bli en urvattnad lektion för trötta elever.

Martin Westmont (SD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Lärarna får allt mindre tid till att vara pedagoger som utbildar våra barn. Det är ett oerhört slöseri med kompetens när en lärare efter en lång utbildning byter yrke på grund av dålig arbetsmiljö. För att stoppa lärarflykten och åter göra yrket mer attraktivt ska skolan ges möjlighet att anställa kringpersonal så läraren kan fokusera på sitt kärnuppdrag, undervisning. Två områden som tar mycket tid från lärarens kärnverksamhet är det administrativa arbetet och det sociala arbete som läraren måste hantera. För att minska den administrativa bördan för lärare vill vi att man anställer lärarsekreterare. Detta kan till en början ske under en provotid på en eller flera kommunala skolor.